Velkommen

Fellesinitiativ med Viken-kommuner for omstilling til fossilfri transport i anskaffelser av varer og tjenester

28.09.2021

VIKEN FYLKESKOMMUNE

KLIMA ØSTFOLD

Program

- Hvorfor trenger vi et felles krafttak i Viken-kommunene? – Jenny Skagestad, Miljøstiftelsen Zero.
- Erfaringer fra anskaffelse av persontransporttjenester og håndverktjenester i Fredrikstad kommune – Jorunn Amundgård og Kristian Fladeby, Fredrikstad kommune.
- Oslo kommunes krav og metodikk for å oppnå klimavennlig transport i vare- og tjenesteanskaffelser – Geir Rossebø, Oslo kommune.
- Ca. kl. 10.00 - Pause (10 min)
- Fellesinitiativ for omstilling til fossilfri transport av varer og tjenester: Hva, hvorfor og hvordan - Erik Gathen og Stine Eriksen, Klima Østfold/Viken fylkeskommune.
- Spørsmål og svar

Spørsmål og svar

Vi har satt av 15 min. på slutten av webinaret til spørsmål og svar om fellesinitiativet.

Spørsmål til oss og innledere stilles i chatten. Merk tydelig hvem spørsmålet er til. Innlederne svarer på slutten av sitt innlegg dersom de har tid.

Spørsmål vi ikke rekker å besvare her, vil vi sende ut skriftlig svar på i etterkant.

VIKEN FYLKESKOMMUNE

KLIMA ØSTFOLD

Fellesinitiativet

VIKEN FYLKESKOMMUNE

KLIMA ØSTFOLD

Pause 10 min

VIKEN FYLKESKOMMUNE

KLIMA ØSTFOLD

Fellesinitiativ for omstilling til fossilfri transport av varer og tjenester: Hva, hvorfor og hvordan?

Erik Gathen og Stine Eriksen, Klima Østfold/Viken fylkeskommune.

VIKEN FYLKESKOMMUNE

KLIMA ØSTFOLD

Bakgrunn for fellesinitiativet

- Fylkeskommunen og kommunene har ambisiøse klimamål
- Prosjektet Klimarådgivning i anskaffelser har bistått fylkeskommunen og Viken-kommuner med klimarådgivning i transportintensive anskaffelser i lang tid. Ser et behov for systematisering og en felles tilnærming.

VIKEN FYLKESKOMMUNE KLIMA ØSTFOLD

Hva er fellesinitiativet?

Et felles krafttak for å systematisere etterspørselen etter elektrisitet, hydrogen og biogass i transportintensive anskaffelser.

Deltakerkommuner og Viken fk forplikter seg til å benytte en enkel **oppskrift** i minimum én anskaffelse.

Det sendes ut en felleserklæring som alle deltakerne er med på for å sende et tydelig budskap til leverandørmarkedet.

VIKEN FYLKESKOMMUNE KLIMA ØSTFOLD

Oppskriften

- Basert på Oslo kommunes metodikk

Ved transportintensive vare- og tjenesteanskaffelser spørres aktuelle leverandører om de kan levere transporten med kjøretøy på elektrisitet, hydrogen eller biogass.

Dersom 3 eller flere leverandører sier ja, stilles det som minimumskrav.

Dersom det er færre enn 3 leverandører som sier ja, så benyttes det som tildelingskriterium, eventuelt en kombinasjon av minimumskrav og tildelingskriterium.

VIKEN FYLKESKOMMUNE KLIMA ØSTFOLD

Felleserklæring fra Viken-kommuner for omstilling til transport på elektrisitet, hydrogen og biogass i anskaffelser av varer og tjenester

Fylkeskommunen og kommunene i Viken har ambisiøse klimamål for Viken-samfunnet. For å nå våre mål om reduksjon av klimagassutslipp, er det helt avgjørende at offentlige virksomheter bidrar i en omstilling av transportsektoren. Vi har som ambisjon at transport av varer og tjenester i Viken skal skje med fossilfrie kjøretøy, fortrinnsvis kjøretøy på elektrisitet, hydrogen og biogass. Ved å bruke anskaffelser som et strategisk verktøy, vil deltakerne av denne felleserklæringen være en pådriver for utviklingen. Fylkeskommunen og kommunene vil i kommende anskaffelser av transportintensive varer og tjenester, etterspørre transport på elektrisitet, hydrogen og biogass.

Avsenderne av denne erklæringen vil sammen med leverandørmarkedet få til en overgang til fossilfrie kjøretøy. Vi ønsker å stille ambisiøse og realistiske krav til «last mile»-transport av varer og tjenester i våre anskaffelser. For å være sikker på at vi til enhver tid får løsningen som innebærer minst mulig utslipp, vil vi gjennomføre dialog med markedet i forkant av anbudskonkurranser. Dersom det finnes tre leverandører i det aktuelle markedet som kan levere med kjøretøy på elektrisitet, hydrogen eller biogass, vil det stilles minimumskrav i konkurransen. Dersom det er færre enn tre leverandører som kan levere, vil drivstoff på kjøretøy inngå som en del av tildelingskriteriene eller ved at det stilles krav til innfasing i kontraktsperioden. Kravene og kriteriene vil være aktuelle i flere av våre anskaffelser av varer og tjenester som innebærer mye transport.

Ved å stille krav i våre anskaffelser ønsker vi å premiere leverandører som allerede har fossilfrie kjøretøy, og stimulere til en overgang i markeder som fortsatt er umodne. Leverandører som er fremtidsrettet og tar i bruk elektrisitet, hydrogen og biogass, vil stille sterkt i konkurranser om oppdrag for det offentlige i Viken.

VIKEN FYLKESKOMMUNE KLIMA ØSTFOLD

Hvorfor fellesinitiativ med kommunene?

1) Forutsigbarhet - leverandørene møter like/lignende krav og kriterier i fylkeskommunens og mange av kommunenes anskaffelser

2) Kraftig signal til leverandørmarkedet når fylkeskommunen og mange kommuner står sammen – kommer til å bli sendt ut en felleserklæring

3) Operasjonalisering av tiltak og mål i kommunenes strategier og planer.

VIKEN FYLKESKOMMUNE KLIMA ØSTFOLD

Prosessen for fellesinitiativet

Når	Hva
29. september	Kommuner mottar infopakke om initiativet og gjennomgår deretter intern beslutningsprosess om deltakelse.
10. november	Frist for tilslutning til initiativet for kommuner. *Denne fristen gjelder dersom man skal stå som avsender av felleserklæringen på lanseringen den 29.nov. Det er mulig å bli med på et senere tidspunkt også.*
29. november	Dag 1 av Klima Viken kick-off: Lansering og signering av felleserklæringen. *Vi presenterer initiativet. For deltakende ordførere (eller andre) blir det mulighet for felles signering. Deretter publiseres felles kunngjøring (pressemelding).*
30. november	Dag 2 av Klima Viken kick-off: Opplæringsseminar for innkjøpere. *Presentasjon av veiledningsmateriell (maler, kravformuleringer) og casebasert gruppearbeid. Her blir det også mulighet for digital deltakelse.*
1. des. →	Oppskriften tas i bruk og prosjektrådgiverne bistår kommuner i konkrete anskaffelser.

VIKEN FYLKESKOMMUNE KLIMA ØSTFOLD

Kort oppsummering

- Fellesinitiativ med Viken-kommuner for mer systematisk å etterspørre el, hydrogen og biogass i transportintensive anskaffelser.
- Alle deltakerne benytter seg av en oppskrift i minimum én konkret anskaffelse.
- Sendes ut en felleserklæring fra alle deltakerne for å sende et tydelig budskap til leverandørmarkedet.
- Prosjektet Klimarådgivning i anskaffelser bidrar med implementering ved å utarbeide veiledningsmateriale og bistår i konkrete anskaffelser.

VIKEN FYLKESKOMMUNE KLIMA ØSTFOLD

Hvordan etterspørre elektrisitet, hydrogen og biogass i varer- og tjenesteanskaffelser i praksis?

VIKEN FYLKESKOMMUNE KLIMA ØSTFOLD

Hvordan skal Viken og kommunene gjennomføre dette i konkrete anskaffelser?

- Oppskriften testes i konkrete anskaffelser.
- Klimarådgivning i anskaffelser-prosjektet utarbeider veiledningsmateriale som kommuner og fk fritt kan benytte og tilpasse:
  - Rutiner
  - Intervjuguide
  - Standard kravformuleringer
  - Tildelingskriterieskjemaer o.l.
- Prosjektrådgivere bistår med gjennomføring i utvalgte anskaffelser så langt vi har kapasitet.
- Erfaringer underveis brukes til å tilpasse og forbedre veiledningsmateriell.

VIKEN FYLKESKOMMUNE KLIMA ØSTFOLD

Veiledningsmateriale

- Veiledningsmateriale finnes på prosjektets hjemmeside: klimaradgivning.no
- Veiledningsmaterialet er laget etter inspirasjon fra Oslo kommune og erfaringer i prosjektet Klimarådgivning i anskaffelser

VIKEN FYLKESKOMMUNE

KLIMA ØSTFOLD

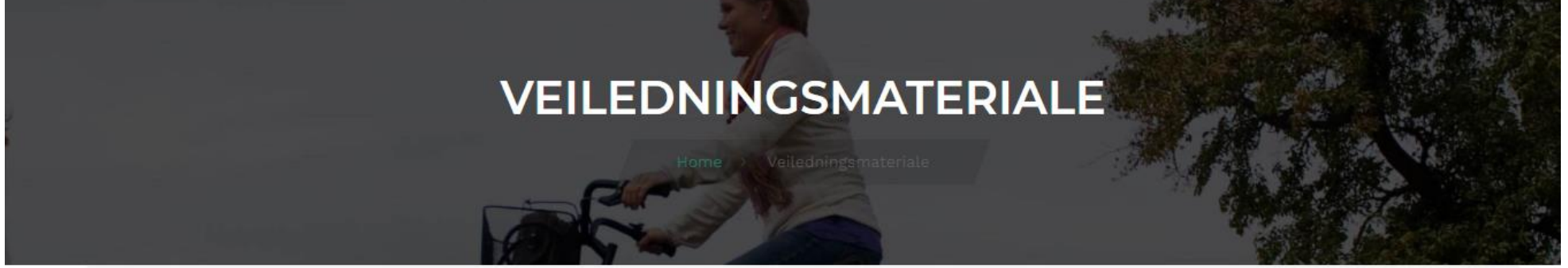

Under finnes casebeskrivelser og veiledninsmateriale som utarbeides i prosjektet. Formålet er å veilede og inspirere andre kommuner som skal gjøre tilsvarende anskaffelser. Foreløpig er det mest materiale knyttet til transportrelaterte anskaffelser. Siden vil bli oppdatert.

– Kjøretøy, maskiner og transportintensive anskaffelser. Fossilfrie byggeplasser

- **Fellesinitiativ for omstilling til fossilfri transport i anskaffelser av varer og tjenester**

Det er utarbeidet veiledningsmateriale for hvordan kommuner systematisk kan etterspørre transport på elektrisitet, hydrogen og biogass i anskaffelser av varer og tjenester. Det er angitt en oppskrift i veilederen for hvordan det kan gjøres i praksis. I veilederen er det også krav- og kriterieformuleringer som kan kopieres og benyttes fritt. Tilhørende veilederen er også tildelingskriterie A og B, samt tilhørende evalueringsskjemaer.

- Veileder – elektrisitet, hydrogen og biogass i anskaffelser av varer og tjenester
- Tildelingskriterie A
- Tildelingskriterie A – evalueringsskjema
- Tildelingskriterie B
- Tildelingskriterie B – evalueringsskjema

VIKEN FYLKESKOMMUNE KLIMA ØSTFOLD

Innhold i veilederen

- Markedsdialog – hvordan gjennomføre og hvilke spørsmål bør stilles?
- Standardkrav og –kriterier som kan benyttes («klipp og lim») basert på tilbakemeldingen fra markedsdialogen
- Veiledning om når og hvordan bruke ulike krav- og kriterier
- Tilhørende dokumenter: 2 varianter av tildelingskriterier

VIKEN FYLKESKOMMUNE KLIMA ØSTFOLD

Veiledningsmateriale

- Veiledningsmaterialet kan benyttes fritt og endres etter behov og ønske
- Vi bistår dere gjerne med gjennomføring i konkrete anskaffelser
- Kom gjerne med tilbakemeldinger på veiledningsmaterialet
  - Hva kan forbedres? Hva savner dere?

VIKEN FYLKESKOMMUNE KLIMA ØSTFOLD

Takk for oppmerksomheten

klimaradgivning.no

erikg@viken.no

stineerik@viken.no

VIKEN FYLKESKOMMUNE

KLIMA ØSTFOLD